

Oglas, pripisana itd. tiskaju i ratuju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novac... predbrojba, oglase itd. baje se naputnicom filozoficnom posti stedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbolju poslu predbrojnika.

Naš list na vreme ne primi, tako to javi odpravnici u stvorenom pismu, za koji se plaća poština, ako se izvane napisle »Reklamacije«.

Cekovnog računa br. 847.849.
Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu mala stvar, a nestoga sve polkvarit“. Narodna poslovica.

Odgovorni urednik Jerko J. Mahulja.

Izdaje i tiska Laginja i dr. u Puli ulica Gluška 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu

Stvarajmo Hrvate!

Kada ove redke nebi pisalo čedno pero suradnika „Naše Sloga“ nego pozvanje pera narodnog vodstva naslov bi ovom članku morao drugačije glasiti, valjda: „Dnevna zapovijed“.

Mislim naime, da bi vodstvo našega naroda morallo među našim redovima uvesti takovu disciplinu i tačno učujući interes i čest naroda izdavati propise tako obvezne za svakoga da onaj, koji se o te propise i o tu disciplinu ogriješi bude javno zigasan i do potrebe izključen iz naših narodnih redova.

Na takav bi način doduse nastala mogućnost, da se broj naših prištata časito nešto umanj, ali bi se u isto doba stvorio rasadnik za veći narodni ponos i patriotizam te za zdraviju i nacionalističku pokojnjenja.

Nije doista priznavati se pripadnikom jednoga naroda. Pravi član jednoga naroda mora da se fuzionira sa ojelinom, da s njom čuti i osjeća i da cito njegov nastup, privatni i javni, ima pečat narodni. Kod nas žaloboza toga nema, ili barem no u željenoj mjeri.

Ne samo sto mnogi i mnogi, tobožni naši, svoju narodnost prama prilikama najradičitije ispojavljaju razvodnjujući ju sa kojekavim provincijalizmom i regionalizmom nego također njihov privatni i društveni nastup nije hrvatski.

Obitelji našeg boljeg društva u velikom su broju rasadnik tudjinstvina. Opće se u njima u svim mogućim jezicima, samo ne u hrvatskom, odgaja se djeci u svakom mogućem duhu samo ne u hrvatskom i slavenskom, a što ju najodurjnije, nije rijedak slučaj, da Hrvati u mjestima gdje postoje hrvatske škole čuju svoju djecu u njemačke i talijanske, da ove nenarodan odgoj u obitelji nastave i priprave djecu da zaniječu rod i pleme od kojeg su potekli. Ali nije samo to.

Tužimo se, da se u državno uredi namjetaju činovnici, koji ne poznaju našega jezika. Opravданa je naša tušta, jer su na sudu dobrim dijelom, a na upravnim oblastima osim riedkih iznimaka izključivo namješteni takovi činovnici. Ali se mi ne znamo nego tužiti na takovo stanje a nemamo snage, da priznamo, da smo mi sami glavni krivci takovoga stanja. Jer na koncu konca ti činovnici ipak ureduju, koliko državnih ureda se okreće a da nikad ne zapne. A urok je tomu naša popustljivost, jer kada bi moći imali više narodnog ponosa i više vjere u snagu i prava našega jezika i kada bismo se mi izključivo služili tim jezikom u svim uredima, ne poznajući transakciju u tom pogledu onda bi sadasjni odnosi na svim uredima postali neodrživi, ovakovo bi stanje dovelo do absurdnosti i samo bi od sebe izlezlo.

Taj naš postupak skutni je simptom bolesti, koja muči cito naš narod, znak je mločavosti našega karaktera. Strog je valjda to sud, ali je opravdan i ne vredni

samo za nas, koji živimo u ovom kulu Hrvatske. I za druge naše zemlje vrijedi valjda je tamo opravdaniji. Dok drugi jaki narodi ne zaniječu nikad sami sebe, kamogod idu, već nastoje da ponosno iztaknu i učvrste svoju narodnost putem onog živog simbola, koji se jezikom nazivaju, mi ne dinimo toga ni u vlasitosti svojoj obitelji, u vlastitom svom društvu, gdje vlada suverenitet naše volje, mi ne dinimo toga u saobraćaju sa državnim uredima u našim zemljama, gdje naši polaznici i državni zakoni na to ovlašćuju. Mi se samo, kako rekoh, znamo tužiti na državne činioce, a zaboravljamo, da smo mi prvi pozvani i kako cijelina i kako pojedinci, da vojujemo za prava našega jezika. I naš postupak nije znak nikakve uljednosti, jer, kaže Scipio Sighelo, korčulanski postupak svojih sunarodnjaka, da se kadak osobne kropicu pretvaraju u podloši kolektivne.

Za pojedince je bez sumnje znak superiornosti, ako govor i strane jezike, ali

ako se čitava jedina pokrajina, ili čitav jedan kraj navadi da govor stranim jezikom, zaboravljajući svoj vlastiti, ne dava time znak superiornosti nego žalostni do-

kaz fatalne dekadencije.

I obzirom na sve to, nije težko zaključiti, na kakav se je mislio sadržaj „dnevne zapovijedi“. Neka se već jednom počeme

sa radikalnim sredstvima i sa odgajanjem,

jer zaludu, Hrvate moramo još stvarati.

Akademsko društvo „Istra“ Slaven-skim rodoljubima.

Mnogo treba jači izuda i napora, dok podignemo našeg istarskog seljaka na onaj stupanj kulturne moći, na kojem se nalazi neprijatelj, koji ga danomice ugnjeljava. Ideali se velikog biskupa Dobritje počeši postizavati, jer se istarski seljak budi iz dubokog ana, ali su ipak još mnogo istarskim Hrvatu oči zatvorene u imini neznanja i mračnjavila najgori vrsti. To neznanje i to mračnjavilo suzbije već kroz pet godina male satice mednih ljudi, koji se kupe oko poznatog hrv.-slov. akadem. društva „Istra“. To društvo djeluje svake godine onđe, gdje su naši se osjeća najveća potreba, gdje su naši mjesti sa strane naših narodnih neprijatelja najugroženija. Polje, na kojem ove godine radi, je južna Istra.

Istodoljubil Bez novaca nema rata, a mi se u ovom dielu Istra moramo boriti ne znjom ubojilim, već orušjem znanja i prosvjetje. Tuga nas obuzimaju gledajući kako polazi naše dijete stranputice odgajajući se u legitimim školama, gdje mu se učrćava neizlicivi otrov, koji otruje u njemu sve ono, što čovjeka čini plemenitim.

Zar da kod toga ostanemo prekršteni ruku? Ne, mi hoćemo da spasavamo naše ljudi od tudjinskih pohlepa, mi hoćemo, da im ulaknemo u ruke luc provijete i znanja, koja će ih veselo voditi trnovitim putem života. I „Istra“ je rad svoj zapo-

čela. Na poticaj njezinih članova sakupilo se hrvatski mladići u Premanturi i njih broj koji je tako udarao temelje knjižničari, koji sada pod kontrolom „Istre“ veoma lijepo napredjuje. „Istra“ su u tom istom mjestu potaknuli i ideju o osnutku jedne podružnice Družbe. Ideju su članovi mješovite Citaonice ostvarili tako, da imade danas Premantura Citaonu, koja se u posljednje doba moga zbilja takvim imenom nazivati, svoj izvršbeni tamburski zbor te gospodarsku knjižnicu i podružnicu. Na poziciju Medulinskog Školskog pravotračnika i urednika „Istre“ njihovu skroz i skroz neuredjenu knjižnicu, to onu narodno-radničke organizacije u Puli. Da se može uspješno dječevali u svim južnoistarskim solima, osnovati čašnjan „Istra“ u Puli jedan njezin odsjek, koji će svake nedjelje držati u jednom solu kakovo pučko predavanje. Do sada su se držala dva takova predavanja, jedno u Premanturi a drugo u Banjaluci.

Hrvati, Slaveni! Da nam taj rad bude okrunjen uspjehom, treba nam i vaše podrške. Da upotpunimo knjižnice u Puli i Medulinu, treba nam knjige, a da držimo predavanja, treba nam novaca. Svaki, komu je stalo da toga, da nastavi u naših selu kojekavih talijanskih drustava pod raznim imenima, neka posegne u svoju knjižnicu ili u svoj drep. Pitamo otvoreno, ne stidimo se, jer to zahtjeva zakopana svijest našega naroda, koji još uvek ne shvaća, da je on Hrvat i ništa drugo nego Hrvat. Pomognite nam, po sudite o našem radu! Novac i knjige neka se talju na naslov: Mijen Žena, stud. agr. Premantura (Pula).

Upravni odbor „Istra“.

Otvoranja delegacija.

U utorak dne 18. o. w. otvoreno je svečanim načinom ovogodisnje zasjedanje obiju delegacija. U 11 i pol sati primio je car i kralj Franjo Josip najprije ugarsko-hrvatsku delegaciju, a o podne austrijsku delegaciju.

Na odnose nagovore predsjednika obiju

delegacija odgovorio je vladar istim pri-

jestoljnim govorom. Predsjednik austrijske

delegacije, poljski zastupnik dr. Leo,

upravo je na vladara u ime delegacije

govor, u kojem je iztaknuto vjernost prama

Njegovom Veličanstvu i prema vladajućoj

kući. Zatim je vladnik naglasio solidarnost svih naroda, koji live pod řetom

Njegovog Veličanstva, te je rekao, da avi

narodi u njemu vide temelj slobodnog na-

rodnog razvijanja.

Jaka Austro-Ugarska jamstvo je evropskog mira, pa se to najbolje dokazalo u najbljžoj prošlosti. Mudrosti i miroljubivosti Njegovog Veličanstva imade se pripisati, da se je spriječilo grozno krvoproljeće, koje je prialjlo. Austro-Ugarska je kroz

izlazi svakog četvrtka o podne.

Nedeljni dopisi se po vraćaju ne počinju i ne frankiraju ne primaju.

Predplata sa poštarskom stopom 10 K u obič. } 5 K za seljake } 5 K za seljake } odnosno 250 k. pol godine.

Ivan carevine više poštara Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji to b. sa ostali zo b. koli u Puli toli izvan isto.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari Laginja i dr. Vla. Glušića br. 1. Kamo neka se nadovršuju svapnja i predpolo-

Governik je konačno upozorio na potrebitnost pučanstva i na spremnost, kojom je ono pohitilo pod zastave, da izpuoi svoju patriotsku dužnost. Zadnji dogodaji dokazali su veliku važnost jakе vojske, pa zato će se delegacije ozbiljno porazabiti podnesenim obrambenim osnovama, ali će se pri tom morati uzeti obzir na finansijsko stanje države i na gospodarske odnose pučanstva, koje je uslijed zadnjih dogodaja na Balkanu gospodarski došla stječevala.

Priestolni govor.

Na nagovor predsjednika izustio je vladar ovaj priestolni govor:

„Uzimam do znanja toplim i iskrenim zadovoljstvom izjave vaše odanosti, kojoj smo mi izvolili izrasiti. Ratni zapletovi na Balkanu, koji su vašu pozornost prigodom zadnjeg zasjedanja delegacija zaokupili, nadjose svršetkom drugog balkanskog rata svoj konč. Tečajom krije nastojala je moja vlast oko toga, da političke i ekonomiske interese monarhije očuva od štete i da poradi na najzgodniji način oko konsolidovanja položaja na blizom Istoku. Gledom na veliko znamenovanje, koje imade Jadranovo more, kao jedini izlazak našeg pomorske Irgovine po monarhiju, moja je vlast osobitu pozornost svršila na rješenje albanskog pitanja.

U podpunom sporazumu sa savornim našim državama, mi smo osnutak jedne neodvisne albanske kneževine na potkonskajskoj konferenciji u Londonu potaknuli, i pri tom zadobili podršku i privolu vlasti za naše nastojanje. Naši odnosi prema svim vlastima trajno su prijateljski. U ozbiljno se je vreme savez, koji ne veže na uhar naših naroda kroz desetke godina sa njemačkim carstvom i sa Italijom opet pokazao kao čvrsti hranid evropskoga mira. Ponjet Njeg. Veličanstva njemačkog cara u Beču, koji me je vrlo obrazdavao, pruta mi ponovno svjedočanstvo o uskoj prijateljskoj vezi između nas i njemačkog carstva. Redovili polugodišnji proračun moje razine uprave kreće se u normalnim granicama. Povišenjem razine spreme posljednje zime prouzročeni su veliki izdatci.

Isti će vam se predložiti kao površni zahtjevi. Ja vam prepričam, da ih uzmete u obzir vatom prokušanom patriotskom i domoljubnom poštovanošću. Izpušnjajući moja oboružana sila na najvjerniji način svoje dužnosti, ona je u sledu ozbiljnih dogodjaja na Balkanu mukotrpnu zadaču, koja se je na nju stavila, izvršila pod teškim prilikama na naše podpuno zadovoljstvo. Upirudi se u prokušanu spremu vojske, mornarice i obiju domobranstva, bilo je moj vlast omogućen, da postigne one ciljeve, oko kojih je nastojala mirmen ardetativna. Uz naše razine dogodjaje u susjednim zemljama, kulturni i gospodarski razvoj Bosne i Hercegovine nije bio potučen. Zakonska osnova izgradnjivanja seljstva u bosansko hercegovačkom saboru, koju su obe zemlje zvane da imaju iz političkih i gospodarskih razloga, ova nužna prometna veze, zadržavala je dokaz zrelog slavljanja ovog na-

rodnog zastupstva za velike interese monarhije. Računajući na uvidjavnost i domoljubno nastojanje, koje vi podajete iz punjavanju vaše zadace, ja vas najsrdačnije pozdravljam."

Izvještaj ministra izvanjskih posala.

U odboru za izvanjske poslove austrijske delegacije, podao je ministar izvanjskih posala svoj izvještaj o djelovanju svog ministarstava od zadnjeg zasjedanja delegacije. Ponajprije govorio o balkanskom ratu te je naglasio, da Austro-Ugarska imade svoj interes kod uredjenja balkanskoga položaja. Monarhija je bila zasićena time, što je stekla Bosnu i Hercegovinu, te je za to mogla prema pobjedičkim balkanskim državama zauzeti dobroholno držanje. Monarhija nije mogla dopustiti poremetnju sila na Jadranu, te je za to tražila, da se stvari autonomna Albanija. — Izvještaj se dotiče djelovanja poklarske reunijske. Monarhija je poduzela vojnu mjeru, kao protumjere na vojnu mjeru Rusije, a te su mјere bile tim nužnije, što su pobjedničke balkanske države pokazale agresivne tečnje. Monarhija je dobila s lojalnim koncesijama provedenje bitnoga dijela svoga programa, čekajući mir. Prema Srbiji uredila je monarhija svoje držanje napravom iskušuju iz aneksione krize. Monarhija je podupirala Rumunjsku zahtjevnu. Na Balkanu leže još neriješena pitanja, jer narodnošćina pitanja još nisu uredjena. Srbija je pokazala postupak, koji ugrožava obstanak Albanije, te koji je dirluo u ugled monarhije. Zato je monarhija poduzela protumjere. Srbija je propustili u razborito proratunosti. Razvitak Albanije nalazi se uzprkos potrebo na najboljem putu. Turska je pokazala time, što je opet zauzeila Traciju, velik vitalitet. Za Turku je vrlo dobro, što je odpalta od nje nemirna Makedonija. Grof Berchtold reasumira, da je kriza bila historijska nužda. Odnosaji medju velelastima dokazuju neodrživost čvrstoće. Naglašava, da nema medju velelastima pravih interesnih sukoba, te ističe čvrstoće trojneg saveza, koja se je sjajno pokazala. Poboljšanje njemačko-engleskih odnosa od koristi je za monarhiju. Odnosaj s Rusijom za vremje krize bio je korektan i prijateljski. Razvoj Balkanskih dogodjaja odstranio je povod za nesporazum i pokazao suđnost u shvaćanju i u interesima. Od Francezeke ne diele monarhiju interesne protimbe. Nekoji neprijateljski novinski glasovi ne daju se razjasniti, te ne odrazuju dispoziciju mjerodavnih faktora. Razvitak Rumunjske pratili smo u prošlosti i pratit ćemo u budućnosti s najvećim simpatijama. S balkanskim državama morat će se sklopiti trgovacki ugovori. Mi želimo, da balkanske države primimo u intimne trgovacke sveze. Sa Srbijom želimo dobre gospodarske sveze i susjedsko-prijateljski odnosaj. Od Srbije očekujemo oticanje, koja će omogućiti, da se udje u potanku razpravu. Grof Berchtold apelira na kocu na složan i zajednički rad, da se ekonomski stete opet poprave.

Pogled po Primorju Puljsko-Rodinski kot.

Hrv. djevojačka škola za zabavljanjem. Kako smo se informirali na kompetentnom mjestu, sviđane su napokon sve zapreke za otvorenu hrvatsku djevojačku školu sa hrvatskim zabavistem č. sestara sv. Križa. Škola će se konačno otvoriti u nedjelju, tj. dan 1. decembra. Izim tih škola, častne sestre držati će tečajeve za knjčanstvo, za krojenje, šivanje, čipkanje, umjetno vezanje narodnih čilima (tagova); povrh toga podučavat će i pripraviti djevojke za ispit zrelosti učiteljih škola. Za sve te podnike plaćat će se malo pristoja od 1 K na tijedan, što je takorekud ništa, kad

se uzme u obzir veliku korist, koju će učenice crpiti iz tih podnuka.

Za poludjeljane zabaviste ne plaća se ništa.

Eto napokon izpunjene naše davne želje, koju očekivamo kao očebao sunca, te ćemo vrednim i požrtvovnim častnim sestrama sv. Križa zahvaliti na njihovoj ljubavi do našega naroda najbolje time, da se naš narod njihovom rodoljubnjom pozivu oduzove u velikom broju i svoje djevojčice i malische upisa u školu i tečajeve č. sestara. Velika sramota, da kastig božji bio bi, kad bi našim nehajem zaspala takva veličavna škola te stalno očekujemo, da će nasi rodoljubi u Puli svom dušom i srcem poraditi, da se što više našeg pomladaka upiše u te škole.

Častne sestre pozivaju ovime roditelje upisane djece u te škole kao i one te kane svoju djecu upisati u njihovu školu, da dodju s djecom u nedjelju 30. t. m. u 8 s. popodne u prostorije škola (via Sissano, Villa Stipek), gdje će častne sestre prikazati glavne osnove svojih školskih tečajeva i u ugodnoj zabavi upoznati se međusobno.

Pozdravljajući najdražnije otvorenje tog novog našeg prosvjetnog zavoda, zahvaljujemo u ime našeg naroda u Puli častnim sestrama na podanoj nam rodoljubnoj pomoći za sačuvanje našeg pomladaka našemu domu i rodu, stalni da da taj njihov rodoljubni i boguugodni podhvati dobiti cijelom našem rodu obilatog ploda i blagoslova. Bilo u sto dobroh časova!

Nikolačeva večer. Kao prijašnjih godina tako i ove spramne se naš Sokol, da dostačno proslavi Nikolačevu večer. Ove godine obdržavat će se Nikolačeva večer u subotu 6. decembra na samu Nikollinje u velikoj dvorani Nar. Doma u obilni i raznovrtni program, o čemu ćemo obziđi u obavijesti naše poštovane čitatelje u narednom broju.

Porotno zasjedanje. Dne 9. decembra t. g. sastaje se u Rovinju porota na redovito zasjedanje. Od 36 izabranih porotnika imade ovaj put neko 12 porotnika, koji poznaju i hrvatski jezik. Te već nija prava basibokom oko listića puljske kamorre, pak pozivje talij. političko društvo kamoratu u Istri, da proti tomu prosvjeduje. Čarlatanima ni to ne ide u račun, da pučki suci bez tumača razumiju hrvatske stranke, da je ne sude pomoći tumačenja glasovitog Muškarde i tumača, koji kad kada i nehotice krije protumača što kaže obtuženik ili koji svjedok a redovito ne mogu nikada točno prevodom izraziti ono što kaže hrvatska stranka. Na primjer u zadnjem zasjedanju mjeseca septembra jedan svjedok rekao je hrvatski ovo: Čuo sam hitac... i video da jo neko prošao kroz dvorište mimo kolarice... — što je tumač, koji dobro razumije hrvatski, preveo ovako: ... e vidi passare qualcuno per mio orto nel fondo del nominato Kolarice... Na taj prevod ustao je jedan porotnik Hrvat, koji je morao ispraviti taj krivi prevod tumača i pravo i točno rastumačio sućima i porotnicima iskaz svjedoka. A to je bilo od velike važnosti, što se je odmah na raspravi izpostavilo. Nije dakle naše pisanje i prouđovanje proli rovinjskog poroti i tumaču iz puke oblasti ili da i u sudstvu tražimo politiku, nego žalostno iskustvo i nepravedni postupak s hrvatskim strankama izsiljuje nam vapaj za pravdom barem u sudbenoj dvorani. Mi priznajemo rado, da u Austriji za nos još kod suda nadjemo pravde, te zato i zahtjevamo, da barem tu bude injeran i inklijencija svaki i najmanji upliv talijanske oligarhije Istri, koja kao u drugim granama javne uprave bijeli bi kao nekad i u sudovanju imati udjela za svoje nečiste sobstvene i političke svrhe.

† Fran Jedrejčić. Čitamo u ljubljanskom „Slovencu“, da je u Gradišču preminuo tamoznji župnik veleč. gosp. Fran

Jedrejčić. Viečni mu mir i pokoj. — Vrlo žalostno, da moramo ovakve vesti crpiti iz ljubljanskih listova.

Samozvani sudije. „Pučki Prijatelj“ u svom zadnjem broju onako a visoka (poliklonimo se) nam podrniće, da se je „Nasa Sloga“ svećeno proglašila liberalnom novinom. To utemeljuje naravno svojom poznatom konjskom logikom; ili onako, kad bismo mi ustvrdili, da je „Pučki Prijatelj“ proglašio sebe velikim lažcem (premda toga „P. P.“ neće nikada priznati). — Toliko odgovora za danas; a dodi će vrijeme, kad ćemo potanje prikazati, kako „Pučki Prijatelj“ onako na pamet ili ad usum delphini a ave radi fabrike apelita znade majstorski odkrivati kô iz knjige tudio altarice, koji smetaju njegovoj gorivaljenoj fabriki brižno znade držati sakrite svoje altarine i argusovski paziti, da mu ih koji profanus ne odkrije i bješno bez stida djjipnuti, tko mu i pokusi otvoriti koji njegov oltarić: Ja sam i fribiliš, noli me tangere!

Strah je vrag. U čisto talijanskom selu Galežanu obično puljske obaviti će se do skora izbori za upravno vijeće, kojemu stoji na čelu dugi niz godina neki Petrispaša, odličan član puljske kamorre. Galežancima je valjda dodjeliti lišpo upravljanje toga Petrisa sa njihovom imovinom, pak se digoše, da povjere upravu u druge ruke, što misli učiniti kod skorih izbora. To je, ne znamo zbog čega, vrlo užurjalno gazuđu Petris-a i da prostraši Galežance, da razrabljuje kroz organet puljsku kamorre, da neki hrvatski pop razgledava izborno ljestine i agitira med hrvatskim izbornicima na Velom Vruhu da preotme Galežancima upravu. Premda se je na tu vlast i najzadnji Galežanac slatko načinio, kamorraš ju je ipak hotimice izbacio, nebi li kojeg Galežanca naveo na tanak led i tako spasio Petris-pađu. Kad kamorru počnu rušiti sami Talijani i odkrivati njihove lopovštine, onda stane kamorruvika: Talijani na okup, Hrvati dolaze, da nam ukradu naše svetinje, kao da nekomu sto ostane onđe, gdje je nekoč vladala puljska i istarska talijanska kamorra. Ipak kamorru dolazi dobro i „babau croato“!

Zlikovci. U noći od 21. na 22. t. m. ukrali su do suda nepoznati lopovi Josipu Buždonu, stanjujućem u Velom Vruhu, iz stale 35 ovaca, nanjeviš mu time ogromnu stetu do 400 K. Jadišku time lopovi oteze glavno vrelo življenja za svu obitelj.

Umoljavaju se ovime dobro i rodoljubni ljudi po svoj Istri, ako bi koji doznao i uđao u trak ukradjenim ovacima i lopovima, neka to prijavi prvoj oružničkoj postaji ili obični i našem uredništvu. Josip Buždon bit će svakomu na tom dobromu djelu od sreća zabavalan.

Akad. društvo „Istra“ priređuje dne 30. o. m. u Hrv. Citaonici u Premanturi svoje 1. sjeć s ovim rasporedom: 1. O našim pjesmama o boji na Kosovom polju g. 1389. Predaje podtajnik „Istra“ g. B. Semelić. 2. Rikard Katalinič Jeretov: Hrvatskom rodu prigodom umorysta istarskog Hrvata Oktaviju Ostlermanu, deklaruje tajnik „Istra“ g. M. Ivesa. 3. Odsvit će nekoliko komada tamburaških zbor Hrv. Citaone.

Dne 7. decembra otvara to lato društvo svoju trijaziju knjižnicu u Medulinu. Predavat će tom prigodom tajnik „Istra“ — „koristi dobra knjige“. Sudjelovati će sokolska medulinska glazba. Pozivaju se svi rodoljubi, da izvoli ovoj svećanosti prisutvovati.

Predavanje u Nar. Radn. Organizaciji. U subotu dne 29. o. m. držati će dr. Ivo Butolić u prostorijama N. R. O. zanimive i poučne predavanje: „O alkoholizmu i njegovu utjecaju na zdravje radnika“.

Preporučamo radnicima neka se okrene ovim predavanjima, koja će se kroz cijelu sezonu držati svake subote u prostorijama N. R. O.

Pomer. Od kada je prestala naša „Citaonica“ pred više godina, nije se u „N. S. I.“ niko odavale javio. Rekbi da spavamo. Nije tome tako. Okupili smo se opet u kolo, te osovanasco ponovno Citaonicu, da na zdravu temelju počnemo opet da građimo. Najveća zasluga ide gosp. dru Ivanu Zucconu, koji nam je svrga bio na ruku, da nam zborom i tvorom pomognu da ostvarimo našu zamislicu. Evala mu!

Dne 9. t. m. olvorimo svećano Citaonico. Braća iz Pule i susjednih sela polirile, da nam užveličaju slavu. Tim nam dokazalo, da nismo osamljeni, da će nam i u buduće pružati bratsku ruku. Medulinska nas glazba izvrstnim sviranjem zabavljala i odusevljivala za cijelo svećanstvo.

Glavoviti naš ex delegat sijao je i sije crno sjeme, koje mu na žalost tu i tamo pada na plodnije tlo. Okupio je oko sebe nekoliko zavedenih mladića, dapaće i starača preko 80 godina i s njima hoće da osnuje nekakav „Circolo di cultura“. Pod takim nedužnim imenom htjeo bi da mu pomognu da pridigne svoja propala vrela za fabriku od apatita, ali prekasno. Znamo, da mu je Citaonica tra u oku, ali taj će ga tražiti sve jače i jače. Malo će ovdje naći ljudi, koji će prezreti majčino milje, malo ih je, koji će zabaciti i neplasiti naš hrvatski jezik.

Večina Pomeraca je pristupila u Citaonici. Danomice se koji prijavi, te se nadamo, da ćemo dozvati imati jaku četu, kojoj neće nauditi svaki vjetar, pa puhač s kojim mu draga strana.

Do nas je pak Pomerci, da ne klonemo duhom, da dozadanjim marom nastavimo započeti rad na našu korist i na čast ubavog i milog nam Pomeru.

Narodni darovi. Za Družbu dariva gdje Małilda Van der Wert iz Kostajnice K 10 radi srotno dovršene jedno stvari. Od jedne sporne igre u Kavani Nar. Dom daju igrači za Družbu K 6. — Za glazbu Hrv. Sokola i pjevačko društvo u Medulinu, donose razni rodoljubi u Puli K 25. — Srdačna hvala svima!

Lošinjski kofar

It Lošinja. (Konac.) U Velikom Lošinju naša stvar malakše učijed pomanjkuju naše podpore i to barem rovorave. Na Susku i Unjaku Talijani su stvarili svoja zabavista, broj djece u njihovim školama raste, dok mi nadajuemo. Jos gore stojimo u Čunkom, Sv. Jakovu i Nerezinama. U Nerezinama mora da se srce svakog Hrvata ispunji čemerom, kad čuje mladji narod, osobito djevojčice, gdje među sobom i svojim roditeljima razgovaraju talijanski. A to je krv naša krv, to su izgubljeni sinovi našega naroda, naši poturice.

Mnogo bili araka papira jošte mogao ispuniti, kada bili htjeo nastaviti da iznašam naše jede, ali neću da podam prigodu našim neprijateljima, a osobito pravdačima hrvatskih novina u Poreču i čitaljima njihove „Unione Nazionale“, da uživaju nad našom nevoljom.

Dopisniku „Pučkog Prijatelja“ i njegovim sumišljenicima optuđujem ono, što mi je ovih dana rekao jedan naš stari kapelan: „i naši Talijani su takodjer katoliči, a nekoji i dobri viernici, pa nasa društva nisu ovdje, da brane katolicizam, već da brane i užučuju naše hrvatstvo“. Zlatno su ovo riječi našeg starog borca i one su mi dale povoda, da napišem ovo par redaka.

Ti se meno i sviju nas, osobito u ovom gradu. Bratio svećenici i svjetovnjaci, ake imade moj ljubavi do našeg hrvatskog naroda, do naše domovine, za boravimo sve osobne mržnje, na sve vjerske i staleške razmire, složimo se svi u jedno kolo, razdilimo si među sobom rad, žrtvujmo svi svoj osobni ja, te zdravim silama sadjimo u narod, brinimo se

za naša selja, jer budemo li nastavili ovim se sa zabiljanosti. Čisti je prihod namijenjen korist tamburaškog zboru.

Lošinj. (Pritužb. proti ovdješnjem vojništvu). Često puta čuli smo za razne priče proti ponosanju ovdješnjeg vojništva a osobito momčadi c. i k. tvrdjave na Montuazini ili kako su ga naši Talijani prekrstili u Monti Asino.

Nedjeljom i svecem zaleti se vojnici najradije do Čunskog ili Vel. Lošinja i jer su tamo slobodniji i bez ikakvog nadzora, svojim prostacrom i bersramnošću izazivaju i zabadaju u mirno pucanstvo a osobito u ženskinje. Neugodno je osobito susresti se na te razuzane protutreće satom u Vel. Lošinju ili Čunskoga u Mali Lošinju, kada se kasno u noć vraćaju kući. Ceste nisu razvijljene a uz to osamljene, pa je često, osobito naš ženski spol, izložen gojusobam i pogrednim rječelinama te kusarske prostacine. Dogadjaj, što se je zbio predprošlo nedjelje u Vel. Lošinju, prisilio nas je, da se pozabavimo i sa ovim pitanjem.

Pomisao na onu brojnu četu naše dječice, koja nam se danonice iznarođuje i otudjuje našemu jeziku u leginim talijanskim zabavštima u talijanskim školama u Susku, Unijama, Čunskom, Nerezinama i obim Lošinjima, neka nas dovede do spoznaje naših dosadašnjih zabluda u nacionalnom pogledu te briga za budućnost ove nedužne dječice, neka nas pomiri medju sobom, da zaboravimo na naše međusobne mržnje, te da svi posvetimo naše sile novom i složnom radu, inače će nam naši potomci moći potpunim pravom prebacivati, da je sve naše rodoljubije, naše hrvatsko djelo bilo osnovano na osobnoj ambiciji, na labavom temelju i himbenoj ljubavi do naroda. Ne tko — već sta.

Mali Lošinj, dne 24. novembra. Naše vire djevojčice nastavno tečaju i mlađi, priredile suin u dvorani Hrv. Čitaonice u proslavlju Konstantinova edikta, pod vodstvom svoje učiteljice, vrlo uspjeli predstavu „U tom će znaku pobediti“. Naša se je dvorana u brzo napunila, tako te su mnogi morali žalosni svojim kućama. Tako ljudi već odavna nijesmo vidjeli na okupu. Prikazivanje je ispolo nad svakom očekivanjem. Začudno je bilo, kako se djevojčice upravo užive u svojim ulogama. Ne smamo reći, kojima bismo dostačno pohvaliti mlađe i djevojčice, koje uza sav rad u školi i izvan nje, ipak nalaze vremena i daju si truda da nauče ovake prilično teške igre, samo da nas zabave. Uloga su sasma dobro bile porazdijeljene, a i kostimi su odgovarali samoj predstavi. Na obduženju datati će se repriza u nedjelju. Iza predstave obvatili se mlađi i djevojčice u živahno kolo.

Zabava Hrv. Čitaonice u Vel. Lošinju. U nedjelju dne 16. t. mj. priredila je naša Hrv. Čitaonica prvu ovozimsku zabavu. Deklamovala se je Arnoldova „Domovina“ i predstavljala Jurkovićeva vesela liga „Kumovanje“. Predstavljali su naši domaći mlađi i djevojčice, te je bilo imilna gledati, kako naši zgorinici odvražno nastupaju u pojedinim ulogama, kako si svaki daju truda, da izgоварa što bolje Štokavski.

Priusvjući ovoj doista lijepoj zabavi, uvjerih se, da su priredjivači morali vložiti mnogo truda, dok su postignuli takav lep uspjeh. Zasluga za ovaj naš uspjeh ide družinom učiteljstvu, koje je izvježbalo naše diletanate i priredilo zabavu.

Iza zabave razvio se je ple a tu se dogodilo nešto neugodnoga. U dvoranu došao je kasnije jedan vojnik iz tvrdjave u M. Lošinju u pritom stanju te počeo galimat i izvaditi bodež stao prietiti. Mora se zahvaliti jedino razboritosti naših ljudi, da se nije dogodila kakova nesreća.

Ovaj dogodaj neka bude podukom našim ljudima, da ne dozvole pristup u naše društvene prostorije ljudima, koji k nama ne spadaju. Osobito budimo strogi prama ljudima, koji nisu našega jezika i kri.

Is Unija. Uočiša omladina prireduje u nedjelju dne 30. t. mj. u 7 sati na veler u prostorijama Hrvatske Čitaonice u Unijama zabavu, sa ovim rasporedom: 1. M. pl. Farkas: Vjenčan hrv. nar. pjevanje; udara veliki tamburaški zbor. 2. „Čada kave“, veseloigrava jednom činu. 3. V. G. Brož: „Složno pod hrvatskom zastavom“, udara mali tamburaški zbor. 4. „Ketmar k zavinutom rogu“; saloigra u jednom činu. Utazuina po volji. Darovi primaju

je ne samo vrlo valjan i radin glazbenik, nego također andjeo od čovjeka. Jedna točka bila je ljepša od druge. Sve je ekseliralo, ali jedan ... onaj kružni basta g. Stein, podavao je pjevanju osobitu punoč dubokim svojim glasom kao n. pr. u „Muru“ od Muhića i drugdje, tako te je tu bilo što valjanu zboru treba.

Jur. Sada si me Franino razsvetili i razumin tu politiku internu.
Fr. Vidis sada Jurino, da ima vav Nerezinab redentisti, kib Jos Uoni z Labinja proteje.
Jur. Neka jih proteje, ma da se nebi ki protegnul prija ner misli, znači jih još ima ki su zguor kapituvana.

Razne primorske pjesni

Zupnikom kod sv. Antuna novoga u Trstu imenovan je dosadašnji župnik sv. Jakova u istom gradu vele, g. dr. Anton Vattovaz, rodom iz Kopra i stariom Slovanec, kako mu ime kaže. Kod sv. Antuna novoga župnikovao je sve do nedavna, kako je poznato, sadašnji porečko-puljski biskup previs. g. dr. Trifun Pederzoli.

Trčanski Niemci na Talijane Primorja. Onomadne obdržavali su trčanski Niemci, većinom državni činovnici, profesori itd. kao članovi njemačkog političkog društva glavnu skupštinu, na kojoj su zatjecili među ostalim, da će ne samo zami podupirati svim silama Talijane Primorja proti Slavenima, već da će povrat i ostale Niemce iz Austrije, da ih u tom obziru i oni pomognu. Složno da dakle proti nama sva službena i neslužbena Italija, te svi Niemci iz Austrije, a valjda i oni iz Njemačke, a mi pociepani i podigli na mnoštvo stranaka i stranica! Zalostna nam majka!

Pomilovan mlađi redentista. Car i kralj Fran Josip I., oprostio je svu poduporu mlađom talijanskim redentistima Mariju Sterle iz Trsta, koji je bio ovo godine od bečke porote oduševljen radi velizdajstva na pet godina teške tannice.

Mlađi redentista vraća se iz državnog zatriva u Plazu u Trst, da nastavi svoj redoljubni posao. Bilo sretno!

Uspjeli „Sudmark-a“ u naseljavanju u Primorju. Svitan nam je vrlo dobro poznato, koliko Niemci teže za našim Primorjem i kako gledaju i nastroje njihova razna društva, da što veći broj njih naše u naše krajeve. Dokaz tome ne služi također članak (pod našim naslovom) u časopisu „Mitteilungen des Vereines Südmark“ (Vijesti društva „Sudmark“) br. 1. str. 431 tek. god. Malen je to članak, ali zanimljivo radi ga donosimo ovdje, da i naši doznači i vide, što radi Niemci, da otmu našim obrtnicima i zanatljima komad kruha, pak da ga daju u usta svojim, time lagano potišu naše u kut i oskudicu a svojim pripravljaju lijep i sirok dječakog zajedno sa dobriim materijalnim položajem, jer eto kako piše spomenuti časopis: „U nekom ljeđilištu austrijskog Primorja, sto se dize (koje se radi narodnog nepristupačnosti) publike imenovati ne vijeće, bila su tekom zadnje sedmice naseljeno tri njemačka obrtnika i to jedan limar, jedan postolar i jedan krojač; zajedno sa njihovim obiteljima je onamo 14 jedan prirast od 14 lica. Sa daljnjim aspirantima za bogata na izgled obrtnička mjesto stoji društvo „Sudmark“ (Grac) još u pogodjaju; ono može uzeti u obzir naravno samo toplo preporučene i prilično imućne natjecatelje.“

To par riječi dobro nam karakterizira njihov „Drang nach Süden“ ili kako inače kaže: „Nach unsere blaue Adria“, protiv čijeg se prodiranja moramo mi oprjeti, gledajući, da naši ne daju svojim nepristajljivim nikakve zarade, time će se ih jačačno prisiliti, da društva neće moći k nama siljati obrtnike, kad ne budo dobivali nikakve zarade, a naša državta trebaju ne to svratiti veliku pozornost i gledati, da mi dobijemo svoje obrtnike svih struka.

Dr. Drag. Pelikan, specijalist za kožne, venerične i ženske bolesti, otvorio je privatni ambulatorij u ulici Giulia br. 6, I. kat. — Ordinira od 2—8 1/2 po podne izim nedjelje i blagdana.

Krčki kofar

Panat. Odbor za gradnju crkvice sv. Nikole iz Punta južnja, da je dovršena gradnja crkvice na čast sv. Nikole na ušu puntarske Drage, sa milodarima domaćih i tudižnih dobročinitelja iz Punta Amerike.

Svečani blagoslov crkvice i kipa sv. Nikole, slijedit će na dan sv. Nikole, dne 6. decembra 1918., koji dan će se u istoj crkvići odslužiti prva sv. misa.

Na 8 sati u jutro odlaziće svečani obhod iz župne crkve prama novosagrđenoj crkvići sv. Nikole.

Voloski kofar

Volosko. Ovih dana usrećio nas je N. P. g. Namjestnik novim donosiocem teutonske kulture na ovom c. k. katarskom poglavarstvu. Imenovan je novim konceptnim vježbenikom neki Georg Stern, koji ne zna ništa reći hrvatski ili slovenski. Na prigorov nekoj našoj, da ne pozna našeg jezika i to običnog jezika ovoga kolara, opazio je mladi gospodin: „Ich werde schon in einigen Wochen in die Sprache hineinkommen“, što bi značilo u našem jeziku, da će u par sedmica načiniti naši jezik.

Cestitamo našoj vlasti, što nam još tako sposobne ljudi, koji su radi naše naši jezik u par sedmica!

Oli sretna Istro!

Pazinski kofar

Pazin. Posredovanjem nekoj našoj vrijednih redoljuba posjetilo nas je 16. o. m. d. 80 izvrsujućih članova starog i veleučavzenog pjevačkog društva „Kolo“ iz Zagreba skupa sa glasovitim opernim tenorom g. T. Lowczynskijem i sa svojim velevrednim dirigentom g. Andjelom.

Koncerat, stono ga je priredio „Kolo“ u velikoj dvorani Nar. Doma, ispođao je na rasvjeti vrlo dobro, a ovjencao ga je zlatnom krunom „pan Lowczynski“.

Občinstvo, koje je ove večeri za pravom zapremilo i naškrajnji kulič dvorane u galeriji, ostalo je upravo zapanjeno, slušajući taj andjeočki zbor i onaj divni glazbrat Poljaka, te od velikog uživanja ne bi bilo zapustilo dvoranu ni do zore, da se nije dalje pjevalo.

Program bio je izveden onom poznatom

Jure Zdravo kumpuare Frane, si bili vav Nerezinab?

Fr. Sada grijen odonud.

Jur. Nu će si doznačiti značiti? Povej listo.

Fr. Čekaj kumpuare Jure, čemo se misto da serio porazgovorit. Nerezinab mužkanti svire lijepo tri koncanete: Viva Danle, Lassa pur i Viva Nerezine.

Jur. Ma to Viva Nerezino je jena nova koncaneta.

Fr. Ni nova ne, ovo je bila treta koncaneta, ku su naučili pod meštem od Veloga Sela. Direktor Elias je bil rekal mužkantom, da to Viva Nerezino je bil žvental ali napisal mestar od Lošinja.

Jur. Ma za tu koncanetu nisan nigdar ču spominjat.

Fr. Pravo je, znači ovo li je puštolika interna i kako vav Nerezinab ne poznava niki mužnici, ne samo direktor Elias, meštar Solati i sekretarji Garbaz, a niki drugi ni znali, da Viva Nerezino je marcia militare di Caserata od Italije; znači, da bi bil Elias povedi mužkantom, da je to marcia z Italije, bi mu bili scoperali, kako su bili, kada jin je bil dual popit, da se ne more sviriti l'anno dell'impero coi strumenti della fanfara.

Priposlano*).

Na dopis „Giosnaleto“ od 16. t. mј. „Un prete crosto con nazo rotto“, izjavljamo mi podpisani, da čitav članak ne odgovara ni malo istini. Podla je laž, da je gosp. Ivan Vinodolac zahtjevao 10 kruna za svoj put u Vodnjan glede posuđilnice. Isto tako kleverte je, da je veleč. gosp. Vinodolac pružio ruke na Radolović Antonia, te da mu je isti sakom vratio, vec ju jedino veleč. g. Vinodolac predložio, da se kupi nekakvo zemljiste polog projene i tu se razlikaju mnenja te se članovi odbora malo užurbali, kako se događa u sličnim prilikama. Na žalost pak nismo neprijateljima, moramo ovime izjaviti, da se nije dogodilo ništa, što bi moglo kompromitovati dobar glas našeg Veleč. gospodina u naša stranke.

Marčana, 25. novembra 1918.

Ante Radolović od Jakova, Skoravio Jakov, predsjednik posuđilnice, Mate Radolović Belas, odbornik.

* Za članke pod gornjim naslovom ne preuzimaju uredništvo nikakve odgovornosti.

Posl. br. U 188/18.

U ime Njeg. Veličanstva Cara!

C. kr. kot. sud u Buzetu, po tužbi funkcionara državnoga odvjetništva kao javnog tužitelja proti Matu Pavlešiću radi prekršaja § 14 tot. 1 Z 16./1. 1806. br. 89 l. d. z. iz god. 1897. u prislu funkcionara državnoga odvjetništva Bigata, kao javnog tužitelja, opuštenika, koji se našao na slobodi, nakon glavne rasprave danas provedene a na osnovu prijedloga učinjenog od tužitelja, da se uporabi zakon je presudio:

Mata Pavlešića pok. Andra i pok. Matije r. Benčić iz Roča, 66 godstar, kat., trgovac bez imetka, ozemljen 14 dječa od 1—28 god. st.), pismenog, već mnogo puta kaznenog radi zanemarene pažnje nad životnim sredstvima,

krije:

da je dne 9. jula tek. god. odposlao iz Roča u Rovinj znatnu količinu nedosti, te da je tako vlastitom nemarnošću stvao u promet kao hranive stvari predmete, čiji je učinak bio kadar nauđivim ljudskom zdravlju, dokle prekršaja § 14/1 Z 16. 1. 1806. L. D. Z. 1897 br. 89, te biva zašto na osnovu § 14 spomenutog zakona uporabom § 206 kz.

osudjen

na tri (3) dana zatvora te na platež postupničkih troškova i onih ispitivanja mlijeka.

Osim toga proglašit će se nazorna presuda na obuženikov trošak u novinama „Nasa Sloga“.

Omissis.

C. kr. kot. sud,

Buzet, dne 30. jula 1918.

Dr. Volarčić v. r. Šefstan v. r.

Prodajem preko zime

SUŠENO SVINJSKO MESO Ia.

sortirano i

zaklane purane (tukce)

čiste, bez glave, bez pandža i bez droba, franske u mjesto naručitelju pouzećem i to: postom (express) po kilogramu K 2-30, željeznicom (Eigut) po kilogramu K 2-.

Naručite prima

Fani Daroci — Bukiňje,
Via Dobroj — Tuzla (Bošna).

Gostiona

vrlo lijepa, sa prostranim vrtom na liepom i prometnom položaju u sredini grada u Puli, iznamjuje se uz povoljne uvjete. Ponude na uredništvo lista.

- Jeftino česko -

PERJE

za krevete

5 kg. novo ožiljano K 9/60, bojje K 12/— bleće pahuljice ūhane, 18/— 24/— kao snieg bleće pahuljice ūhane

ljeće ūhane 30/— 36/—

Raznašlje se franko pouzećem.

Zamjenjuje se i prima natrag uz naknadu tovar. troškova.

BENEDIKT SACHSEL, Lobes, br. 259
pešta PILSEM, Česka.

8 dana na pokus

Usljem svakomu na 8 dana. Promjena ili novac natrag, pouzećem:
Amer. sat nikel K 2/80
Rok. patent-sat 3/
Amer. sat goldin 1/50
Rok. za ūčezn. 4/
Rok. dvostr. pok. 4/50
Flomati sat 5/
Dvost. pok. por. 5/
14 sat. zlat. sat 18/
Orlo. Omega sat 20/
Budilic, niklov.
20 cm. vis. 2/
Marka Jungfrau 3/
Radium avj. kaz. 4/
2 zvonca 5/
glazba 6/
Ura nih. 75 cm. 8/
za zvon. 10/
3. god. plam. jamstvo. Odprije pouzećem.

Max Böhnel
Wien, IV. Margarethenstr. 27/429.
Originalni tvornički cincici badava.

Austro-hrv. parobrodarsko društvo na dionice u Punta.

Plovibeni rad počinje od 1. listopada do 31. prosinca t. g.

Redovite pruge po Kvarneru.
Punat-Krk-Glavotok-Malineka-Omišalj-Riška svaki dan tamo i natrag.

Baška-Punat-Riška svake srijede i subote tamo, petak i utork natrag.

Riška - Opatija - Lovrana - Rab svaki petak tamo i natrag.

Riška - Opatija - Bell - Krk - Punat - Baška - Rab - Lošinj - Veli - Lošinj - Mall (luka sv. Martin) Neozinje svake srijede tamo, četvrtak natrag.

Riška - Cirkvenica - Baška - Rab - Lošinj - Veli - Lošinj - Mall svaki pondjeljak tamo, utork natrag.

Vrbnik - Šilo - Cirkvenica svaki dan tamo i natrag, utork produljenje do Riške.

Plovibeni redovi badava i franko.

Glavno odpravljanje: na Riel Riva Cristoforo Colombo 4, telefon 1264, — u Opatiji na gatu u vlastitom kiosku, telefon 272.

Više kuća u Puli malih i velikih prodaju se odmah uz povoljne cijene. — Upiti neka se dostave na uredništvo lista.

1000

i tisuću slike i raznih predmeta za mukica i ūenska odjela su u cijeniku, kojega razdoblje badava Jugoslavenska razpoređavacica

R. Sternecki, Celje, br. 814.

Motor na plin 3 HP.
prodaje se odmah.
Upitati u tiskari Laginja i dr.
Pula, ulica Giulia, 1.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

registrana zadružna na ograničeno jamčenje
Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesecnu otplatu te prima uloške, koje ukamačuje uz

4 1 | 2 0 | 0

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Najbolji česki izvor!

S. Benisch

Jeffino perje za postelje!

1 kg. sivo, dobro ožiljano K 1; bolje 2/40 K; prva vrst polu-sivo 2/80 K; bleće 4 K; bleće, pahuljato 5/10 K; 1 kg. najfinije, kao snieg bleće, ožiljano 6/40 K, 8 K; 1 kg. pahuljice, sivo 6 K, 7 K; bleće fine to K; najfinije prema pahuljico za K.

Kod naručbe od 5 kg. franko.

Gotopi krepeti

iz gustog crvenog, plavog, blelog ili žutog nankinga, 1 pokrival, 180 cm dug, 120 cm širok, sa 2 fastuši, svaki 80 cm dug, 60 cm širok, napunjeno s novim, sivim, vježbenim pahuljatim perjem 16 K; polu pahuljice 24 K; pojedino pohriveni po 10, 12, 14 i 16 K; fastuci po 3, 5/10 i 4 K. Perlige 200 cm dug, 140 cm široki 1, 14/70, 17/80, 21 K. Jastuci po 90 cm dugi, 70 cm široki 4/50, 5/50, 5/70 K. Podperile od lepo pravljene ženljine 180 cm dugi, 110 cm široki 18/80 i 14/80 K. Podperile se pousseme podam od 18 K franka. Roka, za zamjenjuje u usmjeru natrag, ako se ne dopade vraca se novac. — Glenčić badava i franko.

S. BENISCH, Dešenice, 762, Česka.

Bogati izbor

gotovih odiela, ogrtača, paletots za gospodu i djecu.

Novost

Konfekcija za gospodje englezki zajamčeni nepromočivi ogrtači.

Krojačnica I. reda

Ignazio Steiner

GORICA PULA, TRST
Piazza Foro

Steckenferd-Lilienmilch-Sapun

od Bergmann & Co. Tečivo slike ječnjakove sapun koji ūredu kolo od zvezdica, pjepe i vodene kape, močav i vježbeni peč, što se na dnevne dešavane zadržavaju može neophodno dobiti.

Izgled po 50 jara dobiva se u svim bojama, drogirajući i perfumirajući. Ista se proprala Bergmannova Lilienmilch, Maxova kao lečiva sredstva za njegovanje roba na gospodin. Cijena u tunu po 70 para novi. Dobiva se po svuda.